

TUĞBA TEKEREK • Taşra Üniversiteleri

TUĞBA TEKEREK 1976 yılında Maraş'ta doğdu. Çocukluk ve ilk gençlik yıllarını Adana'da geçirdi. Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nde lisans eğitimi aldıktan sonra aynı üniversitede Modern Türkiye Tarihi Yüksek Lisans Programı'nı tamamladı. İş hayatında bir süre ekonomist olarak çalıştı. Gazeteciliğe 2006 yılında *Milliyet* gazetesinde başladıktan sonra *Taraf* gazetesine geçti. Çağdaş Gazeteciler Derneği tarafından verilen Yılın Başarılı Gazetecisi Ödülü'nü iki kez aldı. 2014 yılından bu yana serbest gazeteci olarak yerli ve yabancı medya için çalışıyor.

İletişim Yayınları 3244 • Bugünün Kitapları 272

ISBN-13: 978-975-05-3421-8

© 2023 İletişim Yayıncılık A.Ş. / I. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

2. Baskı 2023, İstanbul

EDITÖR Tanıl Bora

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Tuğba Tekerek

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırım Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

TUĞBA TEKEREK

Taşra Üniversiteleri

AK Parti'nin Arka Kampüsü

babama

ve

*başka türlü bir eęitimin, başka türlü bir dünyanın
mümkün olduğunu gösteren
Boğaziçi niversitesi'ne,
onun için direnenlere*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	11
<i>Genel Bakış</i>	
1 ÜNİVERSİTE: HEYECAN, MERAK, İTİRAZ.....	15
2 YÜKSEKÖĞRETİMDE TEK RAKİBİMİZ THY.....	29
<i>Dersler, Hocalar</i>	
3 MUNZUR ÜNİVERSİTESİ PSİKOLOJİ BÖLÜMÜ: TEK KİŞİLİK DEV KADRO.....	37
4 PRATİK ÇÖZÜM: “TÜM DERSLER HOCASI”.....	47
5 GÖZDE: “DEĞİŞTİĞİMİ HİSSEDİYORUM”.....	63
<i>Taşranın Taşrası</i>	
6 İLÇEDE MYO: “OUTLET” ÜNİVERSİTE.....	75
<i>Kadrolaşma ve Gülen</i>	
7 TAŞRADA AKADEMİSYEN: KUYTUDA KUDUZ KÖPEK.....	105
8 ALTTAN GELEN DEĞİŞİM: GENÇ AKADEMİSYENLER.....	125
9 “KİLİS’TE ÜNİVERSİTE OLMASAYDI, BEN ÜNİVERSİTE HOCASI OLMAZDIM”.....	131

10	YALOVA ÜNİVERSİTESİ GÜLEN YAPILANMASI	141
11	DİKKAT! AMELİYATTAN YAŞLI BAKIM PROFESÖRÜ ÇIKABİLİR	161

Halkla İlişki

12	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ'NE GÖKTEN BİR METEOR DÜŞTÜ	167
----	---	-----

Kadınlar

13	ÖZGEÇAN ASLAN'DAN SONRA NE OLDU?	179
14	AĞRI'DA KADIN ÖĞRENCİLER: ASFALTTA HALAY, KANTİNDE PARAVAN	203
15	KAFELER, KIZLI ERKEKLİ KAMPÜSLER, MUHAFAZAKÂR GENÇLER	213
16	YÜKSEK NOT İÇİN UZUN TUNİK	219
17	ERKEKLER DEKAN, KADINLAR ASİSTAN	223

Kürtler

18	"ÇIKIŞTA POLİSLERİN ÖĞRENCİLERE İKRAMI VAR"	227
19	KAYYUM RİCASIYLA AHMED-İ HANİ SEMPOZYUMU	237
20	"BEN KÜRDÜM, BAK, REKTÖR YARDIMCILIĞI YAPIYORUM"	247

Din

21	İLAHİYAT FAKÜLTESİ: HEM BU DÜNYA İÇİN HEM AHİRET İÇİN	261
22	KAMPÜS CAMİSİ: ÜNİVERSİTEYE İSLÂMİ NİŞAN	291
23	CUMA NAMAZI: "HOCAM, BİLGİSAYAR BAŞINDA MI KILACAKSIN?"	309
24	MANEVİ REHBER: "PROBLEM SADECE BAŞINI AÇMAK İSTEMESİ DEĞİLDİ"	323

"Bilimsel" Faaliyet

25 BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ GENÇLİK SEMPOZYUMU:
"NAMAZI TERK ETMEYİN" 347

Sosyal Hayat

26 KAMPÜSE HOŞGELDİN: ÜNİAK..... 363

Sonuç Yerine

27 ÜNİVERSİTE CAN ÇEKİŞİYOR..... 383

BİTİRİRKEN..... 399

TEŞEKKÜR

Bu kitabın yazılması sekiz yıl sürdü. Sekiz koca yıl...

Kitabın içeriği zorlayıcıydı ama dışarıdaki koşullar da pek kolaylaştırıcı sayılmazdı. Her şeyden önce, gazeteci olmanın aynı zamanda ciddi bir mücadele vermek anlamına geldiği bu ülkede, bir yandan günlük gazetecilik faaliyetini sürdürmeye çalışırken yazdım bu kitabı. Ayrıca, bu çalışmadaki üniversite meselesinin ana hatlarını oluşturan din, taşra, erkek egemenliği gibi konular benim hayatıma da hiç yabancı konular değildi. Kitapta bunları ele almak aynı zamanda kendi dünyamdaki meselelere bakmak anlamına geliyordu. Bu da durumu biraz çetrefilleştirdi. Bunların yanı sıra hakkaniyetli olmak, kolaycılığa kaçmadan resme bakıp aktarabilmek, üzerinde özellikle çaba sarf ettiğim hususlar oldu. Öte yandan ülkenin boğucu ortamında üniversite gibi bir konu üzerine çalışmanın teskin edici bir tarafı vardı. Zira üniversite üzerine çalışmak demek, gençlerle konuşmak, onlarla haşır neşir olmak, onlarda –şartlar ne olursa olsun– var olan umudun size de bulaşması demek. Zorluklara rağmen işini severek yapmaktan vazgeçmeyen akademisyenlerle tanışıp konuşmak da işin cabası. Dışarıda genel manzara pek iç açıcı değilken, kendime mekân edindiğim bu çalışmayla vedalaşmakta, tüm bu nedenlerle biraz zorlanmış olabilirim.

Neticede, üç aylık araştırma ve kısa bir yazı dizisi diye çıktığım yolu, elinizde tuttuğunuz bu kitapla bitirdim. Bu uzun yolculukta bana eşlik eden, önümü açan, destek veren insanlar oldu. Şimdi onlara teşekkür etmek istiyorum.

Öncelikle sevgili editörüm Tanıl Bora... Kendisine taşra üniversiteleriyle ilgili bir yazı dizisinden bahsettiğimde, “Kitap yapalım bunu” minvalinde bir cümle kurmasıyla, yol çok başka bir hal aldı. Bana farklı üniversitelerden sağladığı bağlantılar, metin üzerine yaptığı yorumlar da önemliydi ama en önemlisi sekiz yıl boyunca “ha gayret” diyen e-postalar yazmakta pes etmemesiydi. Bu kitabı yazarken pes etmememde o mesajların etkisi büyük oldu.

Sonra Mehmet Şimşek... Ne kadar şanslıyım ki, ihtiyacım olduğunu görünce kendisine gölge editörlük rolü biçen, uzunca bir süre gönderdiğim tüm bölümleri ince ince okuyan, sonra her yardım istediğimde arayabildiğim bir meslektaşım, bir arkadaşım var.

Ve Deniz... Bu kitabın eşlikçileri arasında metne düşünsel olarak en çok dalan, en çok emek veren kişi oldu. O da kendisini benim tez danışmanım olarak atayıp tüm bölümleri okudu, değerlendirdi, önüme çalışma takvimleri koydu. Bu kitapta yazılanlar, biraz da onunla yaptığımız sohbetlerle demlendi. Kendisine ne kadar teşekkür etsem az.

Benim serbest gazeteci olarak çalıştığım, meslek ağlarının güçlü olmadığı, dolayısıyla yaptığım işte kaybolup gitmenin kolay olduğu bir ortamda, bu üç insanın desteği, beni bu kitap hattı üzerinde tuttu. Destekleri kritikti, üçüne de ayrı ayrı müteşekkirim.

Newroz Aslan, Filiz Karahasanoglu, Şehnaz Şişmanoglu Şimşek, Seyit Sönmez, Seçil Altınışik kitabın belirli bölümlerini okuyup görüşlerini paylaştı. Aynur Tekin görselleştirmede de yardımcı oldu. Asıl önemli olan her birisinin arkadaşlığını hissetmekti. Mehtap Tosun ve Fatma Yörür zor zamanımda yanımdaydı, Güliz Karaoğlan Vural'ın desteğini de her daim hissettim. Hepsine teşekkür ederim.

Bu çalışmanın başlama vuruşu, Bağımsız Gazetecilik Platformu P24'ün o zaman kısa bir yazı dizisi diye düşündüğüm projeye verdiği Objective Araştırmacı Gazetecilik Bursu'yla yapıldı. Serbest gazeteciliğe başladığım ilk günlerdeki bu destek önemliydi. Bunun için P24'e ve Yasemin Çongar'a teşekkür ederim.

Kitabın hukuki tarafıyla ilgili sorularımı avukat Figen Çalıkuşu Albuga ve avukat Hürrem Sönmez'e, gazetecilik açısından netameli konuları ise medya ombudsmanı Faruk Bildirici'ye sordum. Yalova'dan gazeteci Hüseyin Kutgün, bu çalışma için önemli bilgi ve belgeleri benimle paylaştı. Kitabın vücut bulması İletişim Yayınları çalışanlarının emeğiyle oldu. Hepsine teşekkür ederim.

Kitap yazma sürecimin son dönemini, harika bir ortamda, yüz yıllık bir evde geçirdim. Bana bu imkânı sağlayan Stein-Gunnar Sommerset'e de teşekkür ederim. Bu çalışmada tarihin ilk taslaklarını kaleme alan meslektaşlarımın yaptığı haberlerden de çok faydalandım. Israrla manevi rehberlikle ilgili tüm gelişmeleri haberleştiren ya da taşradaki öğrenci eylemlerini takip eden gazetecilerin yaptıkları işin önemini bir kez daha gördüm. Ne kadar zor şartlarda çalıştıklarını çok iyi biliyorum. Buradan, mesleği hakkıyla yapmak için çabalayan ve tarihin daha iyi taslaklarının yazılması için zemin hazırlayan tüm meslektaşlarıma da selam ederim.

Bu araştırma kapsamında benimle görüşmeyi kabul eden üniversite yöneticileri bana resmin onlar tarafından nasıl görüldüğü ve dile döküldüğünü aktarma fırsatı verdiler. Kendilerine teşekkür ederim.

Ve çoğu risk alarak benimle konuşan, yaşadıklarını benimle paylaşan öğrenciler, akademisyenler, üniversite çalışanları... Bu kitabın ana malzemesini onlar sağladılar. Yaptığım her bir görüşme, hem meselenin içine biraz daha dalmak hem de hiç bilmediğim birinin yaşamına kısa süreli bir konukluk anlamına geliyordu. Sayelerinde gazetecilik mesleğinin bu en keyifli yanlarını tekrar tekrar yaşadım. Bana güvendikleri için, yaşamlarının kapılarını araladıkları için ve bu kitabı mümkün kıldıkları için her birine ayrı ayrı teşekkür ederim.

ÜNİVERSİTE: HEYECAN, MERAK, İTİRAZ

Heyecan, merak, coşkunluk, taşkınlık, denemek, yanılmak, itiraz etmek, cesaret etmek, yeni ufuklara açılmak, büyülenmek, ötekiyle karşılaşmak, dövüşmek, dönüşmek... Pek çoğumuz bu duygu ve deneyimleri en yoğun haliyle üniversite yıllarında yaşamıştır. Pek çoğumuz için üniversite yılları hayatının en güzel yıllarıdır.

Bu, sadece gençlik dönemi, insanın en enerjik olduğu dönem olduğu için böyle değildir; aynı zamanda o gençlik enerjisinin üniversitede çağılacak bir ortam bulmasıyla ilgilidir. Genç insan üniversiteye gittiğinde insanlığın yüzlerce yıllık bilgi birikimini taşıyan bir mekâna girmiş olur. Bu mekân, insanın dünyayı keşfetmesi, kendini geliştirmesi için muazzam bir fırsattır. Üstelik, o bilgiler içinde kesinlikler yoktur, tek hakikat yoktur, tabular ve kutsallar yoktur. Sormak, sorgulamak, farklı düşünmek serbesttir. Üniversite, her şeyden önce özgürlük esasına dayanır.¹ Gündelik hayat pratikleri açısından da bu böyledir. Genç insan üniversitede toplum baskısından da biraz daha uzaktadır; saçını uzatabilir, eteğini kısaltabilir, açılabilir, kapanabilir, istediği gibi ilişkiler yaşayabilir. Ayrıca, üniversite farklı diyarlardan ve farklı zihniyetlerden yüzlerce akranla karşılaşılacak bir mekândır; bir farklılık denizidir. Öğrenci-

1 Üniversite ve özgürlük ilişkisine dair bkz. Nilgün Toker Kılınç, "Universitas", *Cumhuriyet Akademi*, sayı 1, 1 Mart 2017.

nin burada değişik nehirlerden beslenme, gelişme ve dönüşme imkânı vardır. Akademisyenler, gençleri hizaya sokmak için değil, bu ortamı zenginleştirmek ve derinleştirmek için oradadır.

Evet, okuduğumuz üniversiteler bu idealden pek çok açıdan uzak olabilir. Ancak üniversite bu esaslara dayanır. Bilgi üretiminde ne kadar derinleşmişse, ne kadar farklılık barındırıyorsa ve ne kadar özgürlükçüyse bizim üniversite yıllarımız o kadar güzel geçmiştir, o ölçüde yetkinlik ve cesaret kazanarak ayrılmışızdır oradan.

Üniversitenin özgürlük açısından toplumdaki ayrıcalıklı konumu, onun sadece gençleri değil aynı zamanda toplumu da yeni ufuklara taşımasına imkân sağlar. Neticede, dışarıda düşünülmesi zor olanı, üniversitede düşünmek, araştırmak, geliştirmek mümkündür. Dolayısıyla, üniversite insan hayatının biricik dönemi olduğu gibi, toplumun gözbebeği olarak da düşünülebilir. Ön açıcı, yaratıcı özellikleriyle, dönüştürücü potansiyeliyle toplum için kritik önemdedir; üzerine titrenmesi gerekir.

Ne var ki gençlik, bilgi ve özgürlük aynı zamanda son derece güçlü bir bileşimdir. Mevcut düzendeki iktidar sahiplerini korkutabilir. Genç nesiller orada yetişmekte, toplumdaki yaygın kanaatler oranın etkisiyle şekillenmekte, insanlığın bilim yolculuğu oradan istikamet almaktadır. Topluma ve geleceğe kendileri şekil vermek isteyenler, üniversitenin özerkliğine tahammül edemeyebilir. Ancak üniversite özerk olduğu ölçüde üniversitedir, özerk olduğu ölçüde işlevlerini yerine getirebilir. Hem dünyada hem Türkiye’de üniversitenin tarihi, aynı zamanda bu özerkliğe karşı saldırıların ve özerklik için direnişin tarihidir.

“Yaşasın üniversite”

Genç Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı’dan kalan Darülfünun’u 1933 yılında kapatıp İstanbul Üniversitesi’ni açtı.² Milli Eğitim Bakanı Reşit Galib o zaman üniversiteyi şöyle tanıyordu:

---

2 “Yaşasın Üniversite” başlıklı bölümde, aksi belirtilmedikçe, üniversite tarihine ilişkin bilgiler için bkz. İlhan Tekeli, “Modern Türkiye’de Bilim ve Üniversite (1923-2019)”, *Modern Türkiye Tarihi*, ed. Ahmet Şimşek, Pegem Akademi, Ankara 2019, s. 283-310.

Üniversite yeni bir müessesedir. (...) Yüksek ilim ve ihtisası kendi bünyesinde yaşatan ve yaratan bir uzviyet olacaktır. Bu uzviyet kendisinden daha büyük uzviyetlerin, yani bir taraftan İstanbul şehrinin, diğer taraftan büyük vatani teşkil eden büyük milli varlığın daima canlı, daima hassas bir tefekkür cihazı olacaktır. (...) Yeni üniversitemiz hakikatleri araştırmak ve derinleştirmek, bilgiyi derlemek, yükseltmek ve yaymak gayelerini güder.

Istanbul Darülfünunu kapanmış, İstanbul Üniversitesi açılmıştır. Yaşasın Üniversite.

Türkiye’de üniversite, yaşamına yalnızca Darülfünun’u kapatarak değil aynı zamanda oradaki akademisyenlerin önemli kısmını da tasfiye ederek başladı. Zira Darülfünun’un 156 öğretim üyesinden 87’si İstanbul Üniversitesi kadrosunun dışında bırakılmıştı. “Hakikatleri araştırmak ve derinleştirmek” için bazıları uygun bulunmuş, bazıları uygun bulunmamıştı.

Yükseköğretim tarihinin sonraki dönemeçlerinde de çeşitli tasfiyeler yaşandı. Çok partili hayata geçilmesinin ardından, 1946 yılında Üniversite Kanunu’yla önemli bir adım atılarak, üniversiteler özerk hale getirilmişti; rektörün yanı sıra dekanlar da seçimle işbaşına gelecekti. Ancak bu dönemde de Behice Boran, Pertev Nalî Boratav, Niyazi Berkes gibi Türkiye’nin önde gelen üç akademisyeni üniversiteden uzaklaştırıldı.

1950’de iktidara geldikten sonra, Demokrat Parti’nin uyguladığı politikalar üniversiteler tarafından sertçe eleştirilince Adnan Menderes, akademisyenler için “kara cüppeliler” ifadesini kullandı. Demokrat Parti döneminde, akademiye dönüştürülen iktisadi ticari ilimler yükseköğretilerine özerklik verilmedi, böylece özerk üniversitelerin yanında özerk olmayan yükseköğretim kurumları yaratılmış oldu.

1960 darbesini izleyen dönemde ise üniversitenin “idari ve bilimsel özerkliği” Anayasa’ya girdi. Ancak bu dönemde de aralarında Mîna Urgan, Haldun Taner, Sabahattin Eyüboğlu gibi önemli isimlerin olduğu 147 kişi üniversiteden uzaklaştırıldı. Öte yandan 1960’lı yıllarda üniversiteye talep artınca siyasi iktidar öğrenci kontenjanlarını yükseltmek istedi, özerk üniversiteler bu talebi

reddedebilecek kadar güçlüydüler.

1980 darbesinin ardından kurulan Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ise üniversitelerin özerkliğine o tarihe kadar indirilen en büyük darbe oldu. YÖK'le birlikte üniversitelerin merkezden denetimi ve yönetimi kurumsallaştı. 1982 Anayasası'nda üniversite özerkliği "bilimsel özerkliğe" indirildi. İdari özerklik gidince rektörlük seçimleri kaldırıldı. (1992'de seçimler geri gelse de en yüksek oy alan altı adaydan kimin atanacağı YÖK'e ve cumhurbaşkanına bırakılıyordu.) YÖK, bu dönemde disiplin yönetmeliğine göre saç sakal kurallarına uymayan öğretim elemanlarını bile cezalandırdı. 95 öğretim üyesi sıkıyönetim komutanları tarafından üniversiteden uzaklaştırıldı. 1.182 akademisyen ise bunu protesto ederek üniversiteden ayrıldı.

Üniversiteler, ordunun 28 Şubat 1997'deki siyasete müdahalesinin ardından ise başörtülü öğrencilerin kampüslere alınmamasıyla ülke gündemine oturdu. YÖK, ayrıca "laik eğitim" isteyen ordunun talepleri doğrultusunda, meslek liselerine katsayı uygulaması getirdi, böylece imam hatip mezunlarının ilahiyat dışındaki fakültelere girişi zorlaştırıldı.

AK Parti dönemi: Nereden nereye

Muhalefetteyken YÖK'ün varlığını eleştiren AK Parti, iktidara gelince onu sahiplendi ve kendi hedefleri için kullandı. AK Parti yalnızca YÖK'ü değil, yükseköğretim sistemini kendi amaçları doğrultusunda kullanmakta önceki iktidarların çok ötesine geçti. Durum özellikle 15 Temmuz 2016'dan sonra vahimleşti. Bugün devlet üniversiteleri "müdahale edilen özerk kurumlar" olmaktan ziyade, birer "iktidar aygıtı", "iktidarın uzantısı" konumunda. Bu üniversiteler, tıpkı yargı ya da pek çok medya kurumu gibi AK Parti iktidarının bir parçası olarak, onun amaçları doğrultusunda hareket ediyorlar. Taşra üniversiteleri ise AK Parti'nin gözlerden ırak bir şekilde, istediği gibi düzenlediği bir arka bahçe adeta.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde 2005 yılında yaşanan bir olay, bugünden bakıldığında üniversite-iktidar ilişkisinin nereden nereye geldiğini göstermesi açısından çarpıcı. 17 yıl önce ya-

şanan bu olayda, üniversitenin mimarlık ve mühendislik fakültesinin temel atma törenine dönemin başbakanı Erdoğan katılacaktı. Üniversitenin o zamanki rektör ve rektör yardımcıları Erdoğan'ı protesto ederek törene gelmediler.

Rektörlük, protestonun gerekçelerini resmî bir açıklamayla duyurdu.³ Açıklamada, üniversiteler, “Atatürkçü düşünceyi özümsemiş, laik cumhuriyet ilkelerinin yer bulduğu kurumlar” olarak tanımlanıyor, “Özerktirler, özgür düşünce hâkimdir ve siyaset üstüdürler” vurgusu yapılıyordu. Sonuç olarak da “Üniversitelerimizin siyasallaştırılma çabaları veya üniversitelere siyasetin etkilerinin yansımaları kabul edilemez,” deniyordu. Açıklamadaki ifadeler tartışılabilir ancak mühim olan şu; 2005 yılında, üniversite yöneticileri başbakanının temel atma törenine katılmasını üniversitelerin siyasallaştırılması olarak görüyor; buna böyle yüksek perdeden karşı çıkabiliyordu.

Şimdi üniversitelerin özerkliğinden ya da özgür düşünceden bahseden rektörler yok artık. Cumhurbaşkanı Erdoğan şehre geldiğinde havaalanındaki karşılama komitesinde yerlerini alıyorlar.

16 yılın virajları

Bu noktaya bir günde gelinmedi, 2006'dan bu yana çeşitli virajlar alındı. Her ile bir üniversite açılması, üniversite özerkliğinin yok edilmesine giden süreçte başlangıç etabımı oluşturdu.

2006-2008: 41 ile 41 üniversite

AK Parti 2002'de iktidara geldiğinde, Niğde'den Tokat'a, Edirne'den Kars'a Türkiye'nin 40 ilinde 53 devlet üniversitesi vardı. Üstelik bu 40 ilin dışındaki pek çok küçük şehirde de üniversitelere bağlı fakülteler ve yüksekokullar açılmıştı. Örneğin Erzurum'daki Atatürk Üniversitesi'nin Ağrı ve Bayburt'ta, Gaziantep Üniversitesi'nin Adıyaman ve Kilis'te eğitim fakülteleri ve meslek yüksekokulları vardı.

3 “Erdoğan'a rektör protestosu”, *Hürriyet*, 11 Mayıs 2005, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/erdogana-ektor-protestosu-318641> (erişim 14 Mayıs 2021).

AK Parti 2006'dan itibaren tüm bu fakülte ve yüksekokulları, yanına yenilerini ekleyerek birer üniversiteye dönüştürdü. Üç yılda 41 ile 41 üniversite kurdu. Mayıs 2008'de Hakkari'ye de üniversite kurulduğunda, ülkede üniversitesiz şehir kalmamıştı. Ne var ki, üniversite furyası burada bitmedi.

2010-2015: Eskilere yeniler ekleniyor

2010'dan itibaren üniversitesi olan illere de yeni üniversiteler açıldı. Bursa, Erzurum, Adana, Kayseri, Konya gibi orta büyüklükte şehirlerde üniversite sayıları birer artarken 2010-2015 döneminde İstanbul'a dört, Ankara'ya iki üniversite kuruldu. Daha sı, 2015'te üç ilçenin de üniversiteye ev sahipliği yapmasına karar verildi. Balıkesir'in Bandırma, Hatay'ın İskenderun ve Antalya'nın Alanya ilçelerine üniversite kuruldu. AK Parti, iktidara geldiğinde 53 olan devlet üniversitesi sayısını 2015 sonunda 109'a yükseltti. Böylece, Cumhuriyet tarihi boyunca kendisinden önce kurulmuş olandan daha fazla üniversite kurdu.

Yükseköğretimdeki bu muazzam genişleme AK Parti için önemli bir manevra alanıydı. Bu süreçte AK Parti kendi çizgisindeki akademik kadroları oluşturdu, AK Parti tipi üniversite modelini bu yeni kurduğu üniversitelerde geliştirdi.

Seçime 45 gün kala Alanya'ya üniversite

Bandırma, İskenderun ve Alanya ilçelerine üniversite 23 Nisan 2015'te, 7 Haziran genel seçimlerine sadece 45 gün kala kuruldu.

Özellikle Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nin kurulmasına ilişkin süreç, bu kararların ne kadar siyasi kaygılarla ve alelacele alındığına dair iyi bir örnek.

Alanya'ya üniversite "müjde"sini dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu 16 Şubat 2015'te partisinin Antalya kadın kongresinde verdi. Seçim atmosferine girilmişti, aynı kongrede Alanyalı Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hemşerilerinden "İnşallah (...) en az %50" oy istiyordu.⁴

4 "Devlet Üniversitesi Alanya'ya Hayırlı Olsun", *Haber Alanya*, 16 Şubat 2015, arşiv-